

Antivirus – změny a praktické aspekty

Dne 22. února 2021 schválila vláda dílčí změny v podmínkách pro získání příspěvku z kompenzačního programu „Antivirus“. O jaké hlavní změny se jedná a jaké vyvstaly v praxi otázky v rámci čerpání příspěvku z programu „Antivirus“?

Prodloužení doby uznatelnosti nákladů

V rámci provedených změn vláda prodloužila dobu uznatelnosti nákladů pro kompenzační program „Antivirus“, a to až do 30. dubna 2021. Dané prodloužení se bude vztahovat na následující režimy programu „Antivirus“:

1. „Antivirus A plus“, na základě kterého má zaměstnavatel nárok na příspěvek ve výši 100 % z vyplacené náhrady mzdy a z ní provedených odvodů, které zaměstnavatel vyplatil svým zaměstnancům. Jedná se o kompenzaci náhrady mzdy vzniklé od 1. října 2020 v důsledku nařízeného uzavření nebo výrazného omezení provozovny na základě opatření vydaných v rámci ochrany proti pandemii Covid-19;
2. „Antivirus A“, na základě kterého má zaměstnavatel nárok na příspěvek ve výši 80 % z vyplacené náhrady mzdy a z ní provedených odvodů, které zaměstnavatel vyplatil svým zaměstnancům. Jedná se o kompenzaci mzdy vzniklé v důsledku (i) nařízeného uzavření nebo omezení provozovny na základě opatření vydaných v rámci ochrany proti Covid-19 nebo (ii) nařízené karantény nebo izolace zaměstnance v důsledku ochrany proti pandemii Covid-19; a
3. „Antivirus B“, na základě kterého má zaměstnavatel nárok na příspěvek ve výši 60 % z vyplacené náhrady mzdy a z ní provedených odvodů, které zaměstnavatel vyplatil svým zaměstnancům. Jedná se o kompenzaci náhrady mzdy vzniklé v důsledku uzavření nebo omezení provozovny na základě souvisejících hospodářských potíží vyvolaných pandemií Covid-19.

Nové podmínky pro čerpání

Vláda dále schválila změnu některých podmínek pro čerpání příspěvku z programu „Antivirus“. Od března 2021 bude zaměstnavatel moci čerpat náhradu vyplacené mzdy pouze na ty zaměstnance, jejichž pracovní poměr trvá ke dni vyúčtování mezd alespoň 3 měsíce. Jedná se o reakci Ministerstva práce a sociálních věcí na účelové chování některých zaměstnavatelů, kteří nabírali nové zaměstnance pouze za účelem získání kompenzace.

V rámci režimu „Antivirus A“ a „Antivirus A plus“ dále došlo k rozšíření okruhu důvodů vzniku překážek v práci, na které lze čerpat příspěvek, a to o jiná omezující opatření k ochraně proti pandemii Covid-19, která budou vydávána např. dle nově účinného pandemického zákona.

Praktické dotazy k čerpání

Níže uvádíme odpovědi na některé praktické otázky, které vyvstaly v souvislosti s čerpáním příspěvku z programu „Antivirus“.

1. Lze čerpat kompenzace za náhradu mzdy i v případě, že je provozovna otevřena, ale výrazná část provozovny je omezena na základě opatření vydaných k ochraně proti pandemii Covid-19?

Ano, v daném případě se jedná o kompenzace v rámci režimu „Antivirus A“ nebo „Antivirus A plus“. V takovém případě je nutné posoudit, zda je omezena podstatná část provozovny či nikoliv. Pokud je omezena podstatná část provozovny, pak má zaměstnavatel nárok na kompenzaci ve výši až 100 % vyplacené náhrady mzdy a z ní provedených odvodů v rámci režimu „Antivirus A plus“.

2. Jakým způsobem lze prokázat, že zaměstnanci byla nařízena karanténa / izolace?

Skutečnost, že zaměstnanci byla nařízena karanténa nebo izolace, uvádí zaměstnavatel v rámci výkazu „Vyúčtování náhrad mezd – Antivirus“. K ověřování těchto skutečností dochází až v rámci následné kontroly úřadu práce, přičemž primárně bude úřad práce vycházet z dokladů, které mu poskytne zaměstnavatel. Těmito doklady mohou být např.:

- a) potvrzení o nařízení karantény včetně využití systému e-Neschopenky, kde bude v poli profese uvedeno „karanténa“;

- b) potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti, jestliže bude doplněno informací o nařízení izolace či karantény;
- c) potvrzením ošetřujícího lékaře či orgánu ochrany veřejného zdraví o nařízení karantény či izolace; nebo
- d) sdělením výsledku testu zaměstnance na pozitivitu COVID-19.

Pokud zaměstnavatel nebude disponovat žádným z výše uvedených dokumentů, pak úřad práce bude řešit oprávněnost poskytnutí příspěvku ve spolupráci s příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení. V takovém případě však musí zaměstnavatel poskytnout úřadu práce souhlas příslušného zaměstnance se zpracováním osobních údajů uděleného prostřednictvím predepsaného formuláře.

Vzdání se nároku na náhradu škody

Závěrem upozorňujeme, že dohoda o poskytnutí příspěvku z programu „Antivirus“ stále obsahuje ustanovení o tom, že uzavřením dohody jsou vyrovnány veškeré nároky zaměstnavatele vůči státu z titulu náhrady škody způsobené opatřeními vydanými k ochraně proti Covid-19. Zaměstnavatel se tak uzavřením této dohody vzdává nároku na náhradu škody vzniklé z titulu zákonné povinnosti zaměstnavatele uhradit zaměstnancům náhradu mzdy jim příslušející při překážkách v práci vzniklých v době, za kterou zaměstnavateli náleží příspěvek.

V praxi to pak pro zaměstnavatele bude dle našeho názoru znamenat vyloučení možnosti současně čerpat příspěvek z programu „Antivirus“ na náhradu mezd a v budoucnu uplatňovat po státu náhradu škody vzniklou v souvislosti s přijatými opatřeními vydanými k ochraně proti Covid-19 spočívající ve vyplacených náhradách mezd, které platí zaměstnavatel ze svých vlastních prostředků. I když lze polemizovat o platnosti takového ujednání, je důležité jej vzít v potaz. Konečné slovo totiž budou mít v případě sporu o náhradu škody se státem soudy, jejichž rozhodnutí nelze předvídat.

V případě jakýchkoliv dotazů ke kompenzačním příspěvkům poskytovaným za účelem podpory zaměstnanosti či jiným opatřením, které může zaměstnavatel za stávající nelehké situace využít, nevájte prosím kontaktovat naši advokátku Lenku Droscovou lenka.droscova@actlegal-rhl.com, která se specializuje na pracovní právo.